

Dansk Selskab for Amen Medicin
Stockholmsgade 55
2100 København Ø

19-02-2025
MOL/312/00177

Apotekerforeningens hørings svar til udkast til vejledningen "Afmedicinering – en systematisk tilgang"

Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM) sendte udkast til vejledning om afmedicinering i offentlig høring den 10. januar 2025. Danmarks Apotekerforening tillader sig at kommentere på vejledningen.

Apotekerforeningen sidder med i Nationalt Forum for Polyfarmaci, hvis formål er at fastholde fokus på forebyggelse og håndtering af uhensigtsmæssig polyfarmaci og at styrke samarbejdet og koordineringen på tværs af sektorer. I forummet har der været drøftelser om, at revurdering og reduktion i farmakologisk behandling er afgørende for at opnå den mest optimale behandling for den enkelte patient. Det har dog været tydeligt, at der har manglet kliniske vejledninger til at understøtte disse arbejds gange, og Apotekerforeningen vil derfor gerne bifalde udviklingen af denne kliniske vejledning om afmedicinering.

I høringsudkastets side 8 er der en definition af afmedicinering:

Afmedicinering er formelt defineret som »den planlagte, superviserede dosisreduktion eller seponering af et lægemiddel, hvor de potentielt gavnlige effekter ikke længere opvejer de potentielt skadelige effekter«. (*af en sundhedsprofessionel).*

Farmaceuter er via deres uddannelse eksperter i lægemidler. Der er gode erfaringer med, at apoteksfarmaceuterne tager del i medicingennemgang og vejledning om dosisreduktion eller seponering af et lægemiddel i samarbejde med læger.

Arbejdsgruppen om apotekernes sundhedsydelse, der blev nedsat under Indenrigs- og Sundhedsministeriet som opfølgning på "den lille" sundhedsreformaftale fra 2022, kom i 2023 med 18 anbefalinger. Herunder anbefaling om at analysere muligheden for, at farmaceuterne på apotekerne efter aftale med lægen foretager medicingennemgang i lægedækningstruede områder. Der er nu afsat midler til udvikling af en samarbejdsmodel.

Desuden er der med bekendtgørelsen om compliancesamtaler på apotek fra 1. januar 2025 givet mulighed for at tilbyde compliancesamtaler til patienter, som er påbegyndt udtrapning af lægemiddelbehandling efter aftale med læge. Compliancesamtalen er en samtale med mulighed for flere opfølgende samtaler ved behov mellem farmaceut og patient om brugen af lægemidler. Der er ikke tale om en medicingennemgang, men en rådgivningsydelse målrettet patienter i afmedicinering for at hjælpe til succesfuld ud- eller nedtrapning af et lægemiddel - efter beslutning af patientens læge. Ydelsen skal nu implementeres på apotekerne.

Der står flere steder i høringsudkastet til afmedicineringsvejledningen, at der kan være behov for flere opfølgninger for at sikre afmedicineringen. Dette er en mulighed

indenfor rammerne af compliancesamtalen, og apotekerne har således mulighed for at bidrage ved at varetage opfølgningerne løbende eller ifølge den konkrete aftale med lægen og patienten.

Kapitel 3 i høringsudkastet omhandler patientgrupper, som har særligt øget risiko for uhensigtsmæssig og potentielt skadelig medicinering og derfor er i målgruppen for systematisk revurdering, mens kapitel 4 omhandler opsporing af disse patientgrupper. Apotekerne ser medicinbrugerne oftere end andre i det danske sundhedsvæsen, da flere af målgrupperne vil have deres gang på apotekerne for at hente medicinen. Dette sammenholdt med personalets lægemiddelfaglige kompetencer, gør det oplagt at tænke apotekerne ind som ressource i opsporingen af patienter i målgruppen for afmedicinering.

I kapitel 5 i udkastet er der en gennemgang af hjælp og inspiration til afmedicinering. Apotekerforeningen opfordrer til, at der indledes et tæt samarbejde om implementering af både compliancesamtalen målrettet patienter, som er påbegyndt udtrapning af lægemiddelbehandling efter aftale med læge, og medicingennemgang i lægedækningstruede områder med henblik på, at ydelserne kan skrives ind i vejledningen som mulig ressource til at gennemføre afmedicinering.

Sundhedsstyrelsens publikation "Polyfarmaci ved multisygdom – Viden, fokusområder og anbefalinger til det videre arbejde" sætter fokus på behovet for en sammenhængende, tværfaglig og helhedsorienteret indsats for at forebygge og håndtere uhensigtsmæssig polyfarmaci. Det konkluderes i publikationen, at det kræver handling fra alle niveauer i sundhedsvæsenet og på tværs af sektorer og sundhedsfagligheder.

Medicingennemgang i forskellige former tilbydes i dag i flere sammenhænge på hospitaler og indgår også i flere ydelser hos almen praksis. I flere tilfælde med hjælp fra farmaceuter. Apotekerne gennemfører også medicingennemgang i flere sammenhænge i plejesektoren som led i samarbejde med kommunerne.

Det vil altid være lægen, der skal træffe beslutning om ændring i medicineringen, men farmaceuterne kan aflaste ved at udføre et forberedende arbejde i form af en teknisk medicingennemgang, som lægen kan bruge i sin vurdering af behandling og konsultation med patienten. Med den nye målgruppe for compliancesamtale kan apotekerne også bidrage ved en efterfølgende afmedicinering.

Erfaringen er, at farmaceuterne har kompetencerne hertil, og at lægerne, når der er etableret et godt samarbejde, ser fordele i samarbejdet med farmaceuter.

Effekten af det tværfaglige samarbejde kan ses i et scoping review fra 2021¹, der blandt andet viser, at farmaceuter kan støtte læger og borgere i processen for seponering af medicin, samt at seponeringer giver besparelser gennem en reduktion af sundhedsrelaterede udgifter ved bl.a. færre hospitalsindlæggelser.

I 2021 afprøvede Grenå Apotek og Lægefællesskabet i Grenå et samarbejde om seponering af medicin. Her blev det afprøvet, hvordan apoteket kan bidrage til seponering af medicin og opfølgning på plan for seponering – i dette tilfælde seponering af protonpumpehæmmere. Projektet er omtalt i en artikel i Best Practice Nordic².

¹Et scoping review fra 2021 om seponering: [Farmaceutens rolle og opgaver ved seponering af medicin \(bpno.dk\)](#)

² Artikel fra Best Practice Nordic: [Seponering af medicin – et samarbejde mellem apotek og lægehus](#)

Apotekerforeningen vil meget gerne mødes med selskabet med henblik på at forklare complianceydelsen målrettet patienter, som er påbegyndt udtrapning af lægemiddelbehandling efter aftale med læge. Dette for at styrke samarbejdet og koordineringen af afmedicinering på tværs af sektorer.

Med venlig hilsen

Birthe Søndergaard

Sundhedsfaglig direktør i Danmarks Apotekerforening